

Kulturdepartementet

postmottak@kud.dep.no

Deres ref.:
13/1010-

Vår ref.:
093/13 OL

Dato:
26. juni 2013

Høring av NOU 2013:4 Kulturutredningen 2014

Vi viser til Kulturdepartementets brev av 11. mars 2013.

Musikernes fellesorganisasjon (MFO) har fulgt arbeidet i utredningsutvalget med stor interesse, og vi også levert innspill til utvalget underveis. Utredningen er blitt en nyttig gjennomgang og evaluering av kulturpolitikken de senere årene, og den gir mange verdifulle bidrag til den framtidige politikken.

Som Norges største kunstnerorganisasjon og fagforening for kunstnere, kunstpedagoger og andre kulturarbeidere er det for oss maktpåliggende å framheve at kunst og kulturuttrykk både har en egenverdi og er av vesentlig betydning for konsolidering og utvikling av samfunnet vi lever i. Kulturpolitikk handler som oftest om det siste perspektivet, noe som også den foreliggende utredningen gjør. Vi er imidlertid enige med utvalget i at det ikke er noen grunn til å konstruere noe grunnleggende motsetningsforhold mellom disse ulike innfallsvinklene til en begrunnelse for kulturpolitikken. Det viktigste er uansett det konkrete innholdet i politikken, hvilke mål den utformes etter og hvilke virkemidler som brukes.

I denne høringsuttalelsen vil vi derfor konsentrere oss om utvalgets tilrådinger for den framtidige politikken, og i noen sammenhenger mangelen på tilrådinger, innenfor de feltene vi er mest opptatt av og kjenner best. Kommentarene følger i hovedsak oppbyggingen i utredningens kapittel 16 Oppsummering av tilrådinger.

Nasjonale mål for kulturpolitikken

Utvalget foreslår at de nasjonale målene for kulturpolitikken bør være demokrati, rettferdighet og mangfold. Dette er abstrakte mål som i den praktiske politikken må fylles med innhold. Utvalget peker selv på noe som er mer håndgripelig når det i samme avsnitt hevder at «det må legges til rette for et mangfold av kunstnere og kulturuttrykk, og for at hele befolkningen skal kunne delta i kunst- og kulturlivet».

Etter vår oppfatning er dette en målsetting som bør legges til grunn for den framtidige kulturpolitikken på alle forvaltningsnivåer. Det kan sies at en slik målsetting ikke er ny, men i så fall er det mye som gjenstår før målet er nådd, og det er ikke mindre viktig enn før å utvikle de politiske virkemidlene og tiltakene som skal til for å komme videre.

- ***MFO støtter utvalgets forslag om at det må legges til rette for et mangfold av kunstnere og kulturuttrykk, og for at hele befolkningen skal kunne delta i kunst- og kulturlivet.***

Ytringskultur som kulturpolitikens ansvarsområde

Utvalget beskriver i dette avsnittet hva det mener bør være kulturpolitikens ansvarsområde i framtida. Dette er en klar innsnevring i forhold til det «utvidete kulturbegrepet» som har vært rådende i den kulturpolitikken som ble utformet på 1970-tallet, og som i stor grad har preget den lokale og regionale kulturpolitikken i kommuner og fylkeskommuner.

MFO er enig med utvalget om en slik avgrensning, samtidig som vi antar at den forutsetter endringer både i kulturlova og i organiseringen av kulturforvaltningen på alle nivåer.

- ***MFO mener at den innsnevringen av kulturbegrepet som utvalget foreslår er interessant og fruktbar, og imøteser en diskusjon om de endringene i kulturlova og i organiseringen av kulturforvaltningen som dette må medføre.***

Tid for et lokalt kulturløft

Utvalget peker i dette avsnittet og mange andre steder i utredningen på områder som har blitt forsømt i kulturpolitikken i mange år, og kanskje særlig i forhold til de faktiske prioriteringene i gjennomføringen av de nåværende regjeringspartienes kulturløft.

MFO har i likhet med utvalget observert at det ofte er et misforhold mellom den statlige og den lokale kulturpolitikken. Vi har i tillegg observert at det er et misforhold mellom målene for den statlige kulturpolitikken og de virkemidlene og tiltakene staten har brukt for å påvirke lokal og regional politikk. Statens manglende evne til å bidra til utviklingen av det kommunale kulturskoletilbudet er et slående eksempel på dette, som vi vil komme tilbake til nedenfor.

Utvalget foreslår at det gis statlige, øremerkete tilskudd til enkelte lokale formål for å styrke det lokale kulturtilbudet.

MFO støtter disse forslagene, og da særlig forslagene om øremerkete tilskudd til kulturskolevirksomhet og til øvings- og framføringslokaler. Det er dessuten behov for enkle støtteordninger som styrker konsertarrangørens evne til å betale utøverne anstendige honorarer, og støtteordninger for små, utøverinitierte prosjekter.

Forslag om øremerket statlig tilskudd til kulturskolevirksomhet er også fremmet i mange sammenhenger tidligere. Vi vil særlig minne om forslagene fra Kulturskoleutvalget, som ble oppnevnt av Kunnskapsdepartementet i 2009, og som avga sin rapport i september 2010. Forslagene fikk bred støtte i den etterfølgende offentlige høringen om rapporten.

Utvalget er for øvrig, som det går fram av kapitlene 12 og 15, særlig opptatt av å styrke den lokale kunst- og kulturfaglige kompetansen, bl.a. med en målrettet satsing på kulturskolen som ressurscenter for det lokale kulturlivet. Utvalget er samtidig bekymret for konsekvensene av nedbyggingen av de estetiske fagene i grunnskolen.

MFO har i en rekke sammenhenger pekt på kulturskolenes meget viktige rolle i og for det lokale kulturlivet, og vi støtter de alle fleste av utvalgets forslag. Kulturskolene må bevares som selvstendige utdanningsinstitusjoner, og ikke minst som lokale, kulturelle ressursentre.

Vi er likevel ikke enige med utvalget om at det statlige ansvaret for kulturskolene bør flyttes fra Kunnskapsdepartementet til Kulturdepartementet, og at lovreguleringen bør flyttes fra opplæringslova til kulturlova. Det har lenge vært en uttalt og godt begrunnet målsetting at samarbeidet mellom kulturskolene og grunnskolen skal bygges ut og styrkes. Med en slik endring som utvalget foreslår, blir mulighetene for et nærmere samarbeid betraktelig dårligere.

Vi er enige med utvalget i at det er store svakheter i den nåværende statlige kulturskolepolitikken, men vi mener at dette kan avhjelpes med den større bevissthet om kulturskolenes betydning og rolle både i Kunnskapsdepartementet og Utdannings-

direktoratet, og ikke minst med en forskrift eller andre statlige retningslinjer for kulturskolevirksomheten. En slik forskrift kan etter vår vurdering like gjerne gis med en ny hjemmel i opplæringslova som med hjemmel i kulturlova.

Vi deler utvalgets bekymring for nedbyggingen av de estetiske fagene i grunnskolen, og vi vil hevde - med støtte i anerkjent forskning - at denne utviklingen fører til en svekkelse både av elevenes mulighet til å tilegne seg kunst- og kulturfaglige ferdigheter så vel som ferdigheter i andre fag. Det er først og fremst skolemyndighetene som må revurdere sin holdning til de estetiske fagene, men et tettere samarbeid mellom grunnskolen og kulturskolen kan påvirke disse holdningene og bidra til å snu utviklingen. Også av den grunn blir det feil å svekke det organisatoriske og rettslige grunnlaget for å bygge ut samarbeidet mellom de to skoleslagene.

- ***MFO støtter forslagene om at det må gis statlige, øremerkede tilskudd til enkelte lokale formål for å styrke det lokale kulturtilbudet. Øremerkede tilskudd til de kommunale kulturskolene er et typisk eksempel på slike lokale formål.***
- ***MFO støtter ikke forslaget om at det statlige ansvaret for kulturskolene bør flyttes fra Kunnskapsdepartementet til Kulturdepartementet, og at lovreguleringen bør flyttes fra opplæringslova til kulturlova.***
- ***MFO støtter forslaget om at det med en ny hjemmel i opplæringslova må gis en forskrift for kulturskolene.***

Fra kulturell infrastruktur til kulturelt innhold og kunstnerisk kvalitet

Utvalget har i sin utredning påvist at kulturpolitikken siden 2005 i praksis har ført til en sterk utbygging av kulturell infrastruktur som f.eks. lokale og regionale kulturbygg, uten en tilsvarende utvikling av innholdet.

MFO slutter seg til utvalgets anbefaling om at kulturpolitikken i framtida må legge vesentlig større vekt på kunstproduksjon, kvalitet og publikum. Vi vil imidlertid i enda større grad enn hva utvalget gjør, legge vekt på innholdsproduksjonen i kunstinstitusjoner som f.eks. orkestrene, teatrene og Den Norske Opera & Ballett. Disse institusjonene har de senere årene fått et ufortjent rykte som ineffektive kostnadssluk uten evne til fornyelse.

Vi har også registrert en besynderlig politisk motvilje mot å opprette nye institusjoner, f.eks. på korfeltet. Det er naturligvis riktig at kunstproduserende institusjoner er dyre i drift, og at kostnadene har økt etter hvert som lønns- og arbeidsvilkårene for de ansatte kunstnerne og annet personale er blitt tilpasset vilkårene i norsk arbeidsliv for øvrig. Og det skulle bare mangle om ikke musikere, sangere, dansere og skuespillere osv. skulle ha tilsvarende vilkår som arbeidstakere i andre virksomheter med sammenlignbare krav til utdanning, kompetanse og arbeidsinnsats.

Vi vil påstå at de norske kunstproduserende institusjonene er effektive virkemidler for å oppfylle målsettingene for kulturpolitikken, forutsatt at de tilføres nok midler til både å lønne sine ansatte på et normalt nivå og til å produsere den kunsten som er formålet med virksomheten. Det er en kjensgjerning at få eller ingen institusjoner har noen som helst muligheter til å være selvfinansierende, og da er offentlige eierskap og tilskudd det eneste økonomiske grunnlaget de kan bygge sin eksistens på. Vi vil minne om at de samme institusjonene utgjør en betydelig del av arbeidsmarkedet for utøvende kunstnere, og at de langt på vei er en forutsetning for at dette arbeidsmarkedet fungerer. I så måte bidrar institusjonene også til å oppfylle deler av målsettingen for den statlige kunstnerpolitikken.

Vi mener dessuten at institusjonene må ha en meget stor grad av selvstendighet og frihet til å utvikle sin virksomhet og sine tilbud ut fra egne forutsetninger og vurderinger av hva oppdraget er, og hva som er kunstnerisk viktig og riktig. Statens og andre eieres styring må derfor begrenses til å fastsette overordnede mål for virksomhetene.

For det frie feltet - eller mer presist: den ikke-institusjonaliserte kunstproduksjonen - er infrastrukturen med kulturhus og konsertlokaler som er bygget opp de senere årene naturligvis viktig. Men dessverre kan det virke som om mange av de nye lokalene er dyre å bruke, og dermed liten grad aktuelle for utøvere og produksjoner med begrenset publikumspotensial. Andre tilgjengelige lokaler er ofte av tekniske og akustiske grunner lite hensiktsmessige som konsertlokaler eller øvingslokaler for musikk, og noen ganger direkte helsefarlige.

Utvalget drøfter disse utfordringene flere steder i utredningen, og foreslår i kapittel 16 statlige, øremerkede tilskudd også til øvings- og framføringslokaler. MFO støtter som tidligere nevnt dette forslaget, men vi forutsetter at lokalene da blir gjort anvendelige og tilgjengelige for både profesjonelle produksjoner og amatøraktiviteter for en overkommelig pris.

- ***MFO slutter seg til utvalgets anbefaling om at kulturpolitikken i framtida må legge vesentlig større vekt på kunstproduksjon, kvalitet og publikum. Vi vil samtidig påpeke at lønns- og arbeidsvilkårene for kunstnere og andre medvirkende må tilpasses og følge vilkårene i norsk arbeidsliv for øvrig.***
- ***MFO støtter forslaget om å innføre statlige, øremerkede tilskudd til øvings- og framføringslokaler.***

Kunnskapsbasert kulturpolitikk

Utvalget påpeker det nær sagt selvfølgelige behovet for at kulturpolitikken må være like mye kunnskapsbasert som politikken på andre samfunnsområder.

MFO støtter dette synet, og vi viser i denne sammenhengen til vår høringsuttalelse av 15.november 2012 om rapporten «En kunnskapsbasert kulturpolitikk».

- ***MFO støtter forslaget om en kunnskapsbasert kulturpolitikk.***

Kulturpolitikkenes sektoransvar

Utvalget gir flere konkrete anbefalinger om organisatoriske endringer med hensyn til forvaltningen av den statlige kulturpolitikken.

- En av anbefalingene er at ansvaret for kulturskolene bør overføres fra Kunnskapsdepartementet til Kulturdepartementet. Utvalget foreslår dessuten i kapittel 15 at lovbestemmelsen om kulturskoletilbudet som i dag er tatt inn i opplæringslova flyttes over til kulturlova.
 - ***MFO er ikke enig i dette.***
- En annen anbefaling er at Kirkeavdelingen i Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet bør overføres til Kulturdepartementet.

I lys av de endringer som nå skjer i forholdet mellom stat og kirke er MFO enig i at statens ansvar for kirkeforvaltningen bør flyttes fra FAD. Tatt i betraktning at Den norske kirke er en vesentlig kulturfaktor og en betydelig kulturaktør er vi heller ikke fremmed for tanken om å flytte kirkeavdelingen (tilbake) til Kulturdepartementet.

Så godt som alt kulturarbeid i kirkene er imidlertid organisert og finansiert av kirkens regionale og lokale organer, i praksis bispedømmerådene, fellesrådene og menighetsrådene. Kirkemusikerne og kateketene, som gjerne er drivkrefter i kulturarbeidet, er ansatt og lønnes av de kirkelige fellesrådene. Mange steder er det også etablert samarbeid mellom kirkemusikerne og de kommunale kulturskolene. Ettersom fellesrådene i all hovedsak får sine driftsmidler i form av årlige tilskudd fra kommunene, er den kommunale økonomien helt avgjørende for hvilke rammebetingelser fellesrådene og menighetsrådene får for sitt kulturarbeid og andre aktiviteter.

Selv om vi ser behovet for organisatoriske endringer i statens kirkeforvaltning vil vi derfor anbefale at spørsmålet om framtidig organisering og departementstilknytning vurderes nøye før endringene gjennomføres. Etter mange år med omfattende og krevende omstillinger, er det viktig at en ny organisering er framtidsrettet og skaper langsiktig stabilitet.

- ***MFO er enig i at det bør vurderes å flytte statens ansvar for kirkeforvaltningen. Men det er viktig at en eventuell ny organisering er framtidsrettet og skaper langsiktig stabilitet.***
- En tredje, men mindre konkret anbefaling handler om det utenrikskulturelle feltet og behovet for endringer i arbeids- og ansvarsdelingen mellom Kulturdepartementet og Utenriksdepartementet. Stortingsmeldingen om regjeringens internasjonale kulturinnsats (Meld. St.19 (2012-2013)), som ble lagt fram etter at Kulturutredningen 2014 ble avsluttet, inneholder imidlertid ingen signaler om slike endringer, med ett mulig unntak: Det går fram at Regjeringen vil «at Norsk kulturråd, som en av de viktigste forvaltere av støtteordninger i norsk kulturliv og som rådgiver for staten i kulturspørsmål, videreutvikler sin internasjonale kompetanse og rollen som tilrettelegger av internasjonalt kultursamarbeid på sine ansvarsområder».

MFO mener at profilering av norsk musikk, og i det hele tatt av norsk kunst og kultur i utlandet er viktig både for norske kunstnere og for Norges omdømme i andre land og kulturer. Det er også viktig for norske musikere at staten bidrar til å legge forholdene til rette for kommersiell eksport av deres kunst, på tilsvarende vis som staten legger til rette for eksport av produkter fra mange andre sektorer. I et lengre perspektiv kan både profilering og tilrettelegging dessuten få betydning for landets eksportinntekter.

Samtidig er det viktig for utviklingen av skapende og utøvende kunst i Norge at vi hele tiden er åpne for impulser utenfra, og at myndighetene bidrar til å legge forholdene til rette for mange former for internasjonal kontakt og internasjonalt samarbeid.

Men mer enn spørsmålet om hvilken statsråd og hvilke offentlige organer som skal ha ansvaret for disse oppgavene, er MFO opptatt av at de forvaltes på en kompetent måte og i nært samarbeid med kunstnerne og deres organisasjoner.

- ***MFO mener at profilering av norsk kunst og kultur i utlandet er viktig både for norske kunstnere og for Norges omdømme i andre land og kulturer. Disse oppgavene må forvaltes på en kompetent måte og i nært samarbeid med kunstnerne og deres organisasjoner.***

Kulturpolitikkenes lovgrunnlag

Utvalget anbefaler at lovgrunnlaget for kulturpolitikken styrkes på flere måter.

- Et forslag handler om å utstyre kulturlova med bestemmelser om kommunenes og fylkeskommunenes ansvar for å utvikle planstrategier på kulturområdet, og med en klargjøring av de statlige kulturorganenes ansvarsområder i den lokale og regionale kulturpolitikken. Dette henger klart sammen med utvalgets anbefalinger om å styrke det lokale kulturarbeidet og den kulturelle grunnmuren.
 - ***MFO er enig i denne målsettingen, og imøteser forslag til lovendringer som kan bidra til en slik styrking.***
- Utvalget foreslår også i dette avsnittet å flytte kulturskolens lovforankring fra opplæringslova til kulturlova.
 - ***MFO er ikke enig i dette.***

En bærekraftig kunstnerpolitikk

Utvalget har med sine undersøkelser påvist at det i kulturpolitikken etter 2005 ikke er blitt tatt klare grep for å møte utfordringene knyttet til kunstnernes levekår. Denne observasjonen stemmer godt med våre egne observasjoner og erfaringer.

Utvalget anbefaler at kvalitetskravene i de eksisterende stipend- og prosjektstøtteordningene for kunstnere skjerpes, med større bidrag til færre som en naturlig konsekvens.

MFO har ved mange tidligere anledninger pekt på et stadig økende misforhold mellom antall søknader og antall tildelinger innenfor mange av disse ordningene. Det betyr ikke at vi er motstandere av høye kvalitetskrav. Det betyr heller ikke at vi mener at antall søknader er den eneste målestokken for behovet, eller for den del for hvor mye staten og andre offentlige myndigheter bør bidra med for å støtte kunstneres arbeid. Men når samfunnet ønsker å stimulere til mer og bedre kunstnerisk arbeid og flere og bedre kunst- og kulturopplevelser for befolkningen, må fellesskapet også bidra til at kunstnerne kan leve av sitt arbeid på samme måte som andre yrkesgrupper.

MFO vil hevde at det er nødvendig med både høye kvalitetskrav, et mangfold av kunstnere og gode stipend- og tilskuddordninger som sikrer disse kunstnerne rimelige inntekter av sitt arbeid. Som tidligere nevnt støtter vi utvalgets anbefalinger om at kulturpolitikken i framtida må legge vesentlig større vekt på kunstproduksjon, kvalitet og publikum. Da må kulturpolitikken også bidra til at flere, og ikke færre, kunstnere får bedre arbeidsvilkår. Blant de virkemidlene som kan bidra til dette er bedre stipend- og prosjektstøtteordninger, og ikke minst bedre langsiktige støtteordninger som f.eks. ensemblestøtten innenfor musikkfeltet.

I kapittel 15, pkt. 15.6, omtaler utvalget den kommersielle kulturproduksjonen, og peker både på behovet for å øke kunstnernes og kulturarbeidernes forretningsmessige kompetanse og på behovet for et nytt eller bedre insentivapparat for utvikling av kulturnæringene.

MFO er enig i utvalgets betraktninger om disse behovene. Innenfor de offentlige virkemidlene for næringsutvikling har kulturnæringene hittil blitt lavt prioritert, og det finnes knapt nok noen systematisk oppfølging av disse næringene. Verken stortingsmeldingen om kultur og næring fra 2005, handlingsplanen fra 2007 eller andre politiske målsettinger har ført til store endringer, i alle fall ikke for levekårene for kunstnerne. Vi kan heller ikke se at det er lansert mange konkrete virkemidler i den nye handlingsplanen som er lagt fram i 2013.

Dersom kulturnæringene skal løftes opp og fram på samme måte som mange andre næringer, må staten gjennom Nærings- og handelsdepartementets virkemidler på en langt mer aktiv måte enn tidligere bidra til bransjeutvikling og hjelp til etablering av store og små virksomheter innenfor kunst- og kulturfeltet. Virkemiddelapparatet må dessuten i ta hensyn til at store deler av kunstfeltet ikke har noen tradisjon for næringstenkning og næringsutvikling, og at mange kunstnerutdanninger fortsatt ikke omfatter undervisning i forretningsmessig kompetanse.

En annen utfordring for kommersiell kunstproduksjon er det som kan kalles manglende vilje til å betale for kunstnerisk arbeid. Både blant offentlige og private oppdragsgivere for utøvende kunstnere har vi opplevd en forbløffende mangel på forståelse for at kunstnerisk arbeid må betales på linje med annet arbeid. Dessverre har vi ofte erfart at betalingsviljen er dårligst hos offentlige oppdragsgivere, slik som f.eks. kommuner og fylkeskommuner som engasjerer kunstnere til oppdrag innenfor ordninger som Den kulturelle skolesekken og Den kulturelle spaserstokken. I alt for mange tilfeller ser vi at oppdragsgiverne bruker sin overlegne forhandlingsstyrke til å presse ned betalingen til langt under det nivået det er mulig å leve av. Vi ser også alt for ofte at utøvende kunstnere mot sin vilje tvinges til å ta oppdragene uten ordinære ansettelsesforhold, som

næringsdrivende eller frilansere utenfor tjeneste, mer eller mindre i klar strid med gjeldende regler i skatteretten.

Etter vår oppfatning er det et skrikende behov for holdningsendringer hos mange både private og offentlige oppdragsgivere for kunstnere. I tillegg er det nødvendig med en betydelig sterkere statlig kontroll og håndhevelse av de lover og regler som gjelder for avtale- og skatterettslige forhold i arbeids- og næringslivet.

Utvalget omtaler i utredningens kapittel 8 hvordan den gradvise omleggingen fra fysisk til digital distribusjon av kulturprodukter har skapt opphavsrettslige utfordringer og svekket inntjeningsmulighetene, ikke minst i musikkbransjen. Konsekvensene for musikernes inntekter er omtalt også i kapittel 11.

MFO har registrert de samme konsekvensene av disse endringene, og vi vil framheve styrking av opphavsretten og ikke minst de nylig vedtatte lovendringene om tiltak mot krenkelser av åndsverk på internett som viktige tiltak for å sikre opphavsrettshavernes og utøvernes inntekter i framtida. Det er imidlertid nødvendig med flere endringer i lovgivningen og nye grep for å gi utøverne en tilfredsstillende andel av de voksende inntektene i de nye strømmetjenestene.

Og, som både vi og Kunstnernettverket tidligere har påpekt overfor Kulturdepartementet så vel som Arbeidsdepartement og Finansdepartementet, så er det et påtrengende behov for en gjennomgang av skatte- og trygdellovgivningen for å komme fram til endringer som kan gi næringsdrivende kunstnere og frilansere bedre tilpassede vilkår. Et aktuelt virkemiddel er innføring av minstefradrag i næringsinntekt, på linje med minstefradraget i lønnsinntekt. Andre aktuelle virkemidler er endringer i pensjons- og trygdellovgivningen for å sikre næringsdrivende kunstnere og frilansere, eller for den del alle næringsdrivende og frilansere med lave, ustabile og sammensatte inntekter, ytelser på linje med andre yrkesaktive.

Vi har for øvrig med skuffelse konstatert at heller ikke disse behovene er berørt i den nye handlingsplanen for kulturnæringene, men vi forutsetter likevel at Kulturdepartementet vil følge opp synspunktene ovenfor.

- ***MFO mener at det er nødvendig med høye kvalitetskrav, et mangfold av kunstnere og gode stipend- og tilskuddsordninger som sikrer kunstnerne gode levekår og utviklingsmuligheter.***
- ***MFO er enig i at kunstnerne forretningsmessige kompetanse må økes, og mener at staten må bidra til bransjeutvikling og hjelp til etablering av næringsvirksomhet.***
- ***MFO mener at det er nødvendig med en gjennomgang av skatte- og trygdellovgivningen for å finne fram til endringer som kan gi næringsdrivende kunstnere og frilansere bedre tilpassede vilkår. Et aktuelt virkemiddel er innføring av minstefradrag i næringsinntekt, på linje med minstefradraget i lønnsinntekt. Andre aktuelle virkemidler er endringer i pensjons- og trygdellovgivningen for å sikre næringsdrivende kunstnere og frilansere, eller for den del alle næringsdrivende og frilansere med lave, ustabile og sammensatte inntekter, ytelser på linje med andre yrkesaktive.***

Kulturelt medlemskap

Utvalget peker flere steder i utredningen på behovet for større grad av inkludering av minoriteter i kulturlivet, og drøfter hvordan dette kan ivaretas på en god måte.

MFO deler utvalgets synspunkter på dette behovet og på de konklusjonene som trekkes særlig i utredningens kapittel 13. I likhet med utvalget mener vi at det er nødvendig å balansere ulike hensyn opp mot hverandre, og vi deler utvalgets oppfatning om at lokale tiltak for bredere deltakelse og medvirkning er mest effektivt.

Vi vil anta at vilkår om slike hensyn med fordel kan innarbeides i kulturlova ved en revisjon av denne, ikke minst som en påminnelse til regionale og lokale myndigheter med planleggings- og tilretteleggingsansvar.

- ***MFO er enig i målsettingen om inkludering av minoriteter i kulturlivet, og at det må legges til rette for lokale tiltak for bredere deltakelse og medvirkning.***

Forsvarets kulturansvar

Utvalget har i sin beskrivelse av den historiske bakgrunnen for dagens kulturpolitikk pekt på bl.a. Forsvaret, representert særlig med Forsvarets musikk, som en kulturbærende institusjon. Til tross for at denne institusjonen fortsatt eksisterer, og er en betydelig kulturaktør, er den ikke nærmere vurdert i utredningen.

MFO vil hevde at Forsvarets kulturinstitusjoner også i framtida må spille en betydelig rolle i norsk kunst- og kulturliv, og at Forsvarets kulturelle virksomhet må være gjenstand for oppmerksomhet på linje med andre institusjoner i utformingen av kulturpolitikken. Regjeringen la i 2009 fram en stortingsmelding om kulturvirksomheten i Forsvaret fram mot 2020 (St.meld. nr. 33 (2008-2009)). Meldingen er ikke omfattende, men den var ambisiøs på vegne av bl.a. Forsvarets musikk.

Dessverre er få eller ingen av disse ambisjonene fulgt opp ettertid, og forsvarets fem musikkorps mangler fortsatt nødvendige musikerstillinger, produsentstillinger og midler til produksjon. Dette er naturligvis ikke Kulturdepartementets ansvar, men tatt i betraktning forsvarsmusikkens betydning for landets samlede musikkliv vil vi likevel oppfordre departementet til å bidra til en framtidig kulturpolitikk hvor Forsvarets musikk får sin rettmessige plass.

- ***MFO mener at ambisjonene for Forsvarets musikk slik de ble uttrykt gjennom Stortingsmelding nr. 33 (2008-2009) må følges opp.***

Med vennlig hilsen
Musikernes fellesorganisasjon
Forbundet for utøvende kunstnere og pedagoger

Hans Ole Rian
Forbundsleder